

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xarçay

Sant Llop | El poble de Miànigues, al municipi de Porqueres, està documentat des del 957. Al voltant de l'església romànica de Sant Romà s'hi celebra la festa de sant Llop, advocat que fou contra les bruixes, els diables i els mals esperits en general, a més de guaridor del mal de coll. D'uns anys ençà, la diada es caracteritza per una sorprenent i brillant barreja d'activitats populars i d'alt nivell: el 2013 hi participà en Roger Mas; el 2014, en Joan Colomo; i aquest 2015, després d'un duel còmplice d'acordions d'en Carles Belda i en Joan Garriga, hi actuà la Núria Graham. A més, s'hi va fer el concurs de petanca, les sardanes, l'ofici solemne i la I Cronoescalada biciclista (149 metres amb un desnivell del 14,6 % de mitjana). Es va aprofitar la festa per recaptar fons per recuperar la campana de l'església, fosa durant la Guerra Civil per fer-ne municipió.

Cigonyes | L'entitat ecologista Limnos fa una tasca admirable al peu del canó i a través de les xarxes socials. Al seu Facebook hi llegim: «Aquest any ha estat espectacular el pas de cigonyes durant diversos dies d'agost i setembre. Hem llegit 128 anelles a les potes de les cigonyes. 95 venien d'Alemanya, 20 de França i 13 eren suïsses, i en pocs dies estaran travessant l'estret de Gibraltar». La nota acompanya un reportatge fotogràfic amateur d'en Met Taliu, a la pàgina del Facebook del qual hi ha uns reportatges fotogràfics d'allò més agradables. La imatge bucòlica de les cigonyes, però, té el seu punt fosc: al cap d'uns dies de l'avistament de què parla Limnos, «els agents rurals han detectat més de 20 cigonyes mortes als termes comarcals del Pla de l'Estany». I no és el cicle de la vida...

Trons | Diu el meu nebot: «Sí, sí, aneu fardant perquè a Girona es filma *Game of Thrones*... Au, au... però quan en Jaime Lannister vol estiuajar... tria Banyoles. Apa!».

AJUNTAMENT DE CAMPDEVÀROL

>> 1.500 espelmes van il·luminar la plaça de la Dansa de Campdevàrol.

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

No podem negligir les arrels | L'eficàcia tecnològica permet als adolescents atènyer geografies llunyanes i resseguir la història de comunitats exòtiques. En canvi, molts joves segurament desconeixen els trets essencials que configuren la identitat del lloc on viuen. Aniran a ballar a l'*Eudald Grallers* un dissabte de gresca, però sabran mai qui era aquest personatge que va excel·lir un dia dins la vida vilatana? Els colpirà i sorprendrà la contundent estadística de 1.500 persones treballant a les mines d'Ogassa en un temps gota distant? A fi i efecte de pal·liar aquesta mancança, cal remarcar positivament el projecte que ha endegat el Consell Comarcal del Ripollès amb el qual ofereix tot un ventall d'activitats. Aprendre a fer pa amb un molí medieval a Sant Joan, participar en un taller de xais al Museu Etnogràfic de Ripoll o escoltar la llegenda del comte Arnau a Gombren són propostes engrescadores. El Ripollès té un passat esplendorós que cal revifar. La vida monàstica, la contundent empenta metal·lúrgica de la indústria clavetaire, la posterior producció d'armes de foc i l'embarcament

tèxtil fulgurant són testimoni d'unes èpoques que la nostra comarca no pot obviar. Cal estudiar-ne les circumstàncies, analitzar-ne els esdeveniments, entendre'n les resolucions. Hom no pot estimar allò que no comprèn.

Ripollès, desperta! | Sovint apareix el Ripollès als mitjans, però l'anècdota sempre s'imposa a la crònica d'una necessària i esperançadora recuperació de la comarca. Ens assabentem que 1.500 espelmes han il·luminat la vila de Campdevàrol un dissabte el vespre, coneixem que el Ripollès lidera el rànquing de rescats a muntanya a Catalunya o que han instal·lat menjadores amb grans de blat de moro amb nicarbazina —sempre aprendrem mots nous— per reduir els coloms, quan voldríem llegir que hi ha emprenedors que han triat la nostra geografia per dur a terme els seus projectes o que hi ha ressorgiment comercial. Se'ns glaça el cor quan recorrem els carrers de les nostres viles, i rememorem tots els comerços que han tancat portes els darrers anys, fins a dibuixar un paisatge decadent i crear un buit irrecuperable.

Un àlbum necessari | Vivim subjugats sota l'imperi dels mòbils, omplim les xarxes socials amb instantànies que pretenen eternitzar un present estantís, mai no hem generat tantes imatges

en un culte immoderat del jo... però quines resistiran la usura del temps, que tot ho dissol? Coneixem l'existència d'un Arxiu Comarcal que servei el testimoni d'un temps esvaït per a les generacions futures? L'exposició «El daguerreotip, l'inici de la fotografia i la família Blanxart», de Sant Joan de les Abadesses, ha estat un magnífic exemple del fet que cal preservar el llegat del passat que ens ha fet com som.

LA SELVA

joan domènech

80 anys del Museu de Tossa | L'1 de setembre de 1935 es va inaugurar el Museu de Tossa, la primera institució de l'Estat que tenia en compte l'art contemporani. Va ser fruit de la inquietud d'una colla d'artistes, alguns estrangers, que en aquells moments havien convertit el poble costaner en el que es va denominar la «Babel de les Arts». Els fundadors més decidits van ser Albert del Castillo (arqueòleg que havia continuat les excavacions de la vila romana dels Ametllers, iniciades pel doctor Ignasi Melé), Rafael Benet, Enric Casanovas i Georges Kars. Però a aquests artistes cal afegir els noms de Marc Chagall —que va batejar la vila com el «paradís blau», Jean Metzinger, Serge Brignoni, Henri Michaux, Georges Bataille, Jules Supervielle, André Masson, Olga Sacharoff, Otho

Lloyd, etc. L'actitud d'aquests personatges i la seva crida van fer que aviat s'afegissin a la seva producció les aportacions d'artistes del país, com Sunyer, Canals, Pruna, Togores, Mercadé, Mompou, Obiols, Manolo, Créixams, Benet, Mataró i altres. Durant molts anys en va ser director Vicenç Esteban Darder, que va morir l'any passat, i a qui va tocar la feixuga tasca de recerca d'un important lot de quadres que en foren robats un bon dia —entre els quals el famós quadre *El violinista*, de Marc Chagall—, sortosament recuperats al final. La celebració dels 80 anys ha comportat un desig de renovació, i l'efemèride s'ha materialitzat amb una exposició commemorativa de l'artista Alex Nogué, titulada «Blau, encara».

Excavacions a Vidreres | Per onzena vegada, el castell vidrerenc de Sant Quirze ha estat objecte d'una campanya d'excavacions dirigides per l'arqueòleg Joan Llinàs, que ha donat com a resultat la localització de tres sitges medievals, dues del s. XIII i una del XV, de gran cabuda, amb uns dos metres de profunditat, destinades a emmagatzemar el gra, i cinc nous enterraments de l'antiga necròpolis dels segles IX-X, que sumen ja 35 inhumacions localitzades. A la zona de les esmentades sitges, al sector oest, s'ha deixat també a la vista una conducció feta a base de lloses de pedra que, segons es dedueix, servia per desguassar les aigües del pati interior de la fortalesa i les que vessaven de la cisterna que facilitava l'aigua potable als habitants. El castell de Sant Quirze

pertanyia al vescomtat de Cabrera, va ser construït en el s. XII i va estar habitat fins a principi del s. XVI.

El Puntet fa 20 anys | El Punt d'Informació Juvenil que, al seu moment, es va instal·lar en l'antic escorxador de Lloret, dissenyat l'any 1926 per l'arquitecte modernista Bonaventura Conill i Montobbio (Barcelona 1876-1946), seguidor de Gaudí i de família oriünda de la vila, acaba de complir els vint anys d'existència. Degudament reformat i habitat per a la seva nova comesa, va obrir —després que el servei es donés durant tres anys provisionalment en un altre local— el 1995. Segons s'ha explicat, en aquestes dependències municipals s'atenen unes 120 persones diàries. L'èxit del servei va fer que el 2007 l'Ajuntament obrís un altre punt de dinamització juvenil al barri de Fenals, on s'atén una mitjana de 50 persones al dia.

>> **El Punt d'Informació Juvenil de Lloret de Mar, el Puntet.**

JOAN DOMÈNECH

GIRONINS A L'EXTERIOR

josep pujol

La llet que vindrà | Quan vaig trobar-me el retrat d'en Joan Viñolas, de Can Bes de Salitja, en un bric de llet semidesnatada al supermercat de Barcelona, vaig adonar-me que això de la globalització és un fenomen complex. Com a estratègia de diferenciació qualitativa, molts làc-

tics fan gala de proximitat. Fixeu-vos-hi: són llets quilòmetre zero, nostrades, catalaníssimes. Aquesta aposta publicitària encara tindrà més sentit a partir d'ara, quan s'han acabat les quotes subvencionades per la UE i es preveu una riuada blanca de llets centreeuropees.

A les comarques gironines la producció de llet encara és un sector important, i moltes cooperatives han fet els deures de modernitzar-se, sabent que el seu valor afegit es troba en la qualitat i no tant en la producció massiva. Mentrestant, en Joan, que coneix l'estratègia pagesa de no posar tots els ous al mateix cistell, ha convertit Can Bes en una agrobotiga, produeix els seus iogurts i gelats artesans, i organitza visites guiades a la granja. Per si de cas.